

ร่าง
ประกาศกระทรวงคมนาคม
เรื่อง การบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน
ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก สำหรับการเกษตร
พ.ศ.

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดแนวทางในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการบิน โดยเฉพาะอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามแนวทาง ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศมุ่งส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร เพื่อมุ่งไปสู่การเป็น เกษตรอัจฉริยะตามนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ สำหรับการส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและการส่งเสริม การทำเกษตรแปลงใหญ่ จึงมีการนำเทคโนโลยีอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินมาใช้ในการหว่าน โปรีย พน ปัจจัยผลิตทางการเกษตรทั้งสารอินทรีย์ สารเคมี และวิธีเขตกรรม รวมถึงใช้สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและ สนับสนุนกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การนำอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินด้านการเกษตรและเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์กฎหมายให้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว โดยแยกออกจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดเรื่องการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มี นักบินในกรณีทั่วไป อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่กำหนด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวง คมนาคมจึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตและการอนุญาต รวมทั้งเงื่อนไขในการบังคับหรือ ปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก สำหรับการเกษตร ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง การบังคับหรือปล่อยอากาศยาน ซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก สำหรับการเกษตร พ.ศ.”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่ประกาศฉบับนี้ กำหนดเรื่องการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน สำหรับการเกษตร ในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้การบังคับหรือปล่อยอากาศยานในกรณีดังกล่าวเป็นไปตาม ประกาศฉบับนี้

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“โดรนเกษตร” หมายความว่า อากาศยานซึ่งไม่มีนักบินที่มีมวลวิ่งขึ้นสูงสุดไม่เกินหนึ่งร้อย กิโลกรัม โดยผู้บังคับหรือปล่อยอยู่ภายนอกอากาศยาน ไม่ว่าผู้นั้นจะอยู่ในระยะไกลหรือเป็นระบบ อัตโนมัติหรือทั้งสองระบบผสมกัน และมีวัตถุประสงค์ใช้สำหรับการหว่าน โปรีย พน ปัจจัยผลิตทางการเกษตร ทั้งสารอินทรีย์ สารเคมี และวิธีเขตกรรม รวมถึงการใช้โดรนเกษตรนั้นสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วัตถุประสงค์ดังกล่าว

“ระบบควบคุมการบิน” หมายความว่า ชุดเครื่องอุปกรณ์และระบบสำหรับเชื่อมโยงคำสั่งควบคุมหรือบังคับโดรนเกษตร และเครื่องมือที่ใช้ควบคุมการบินจากภายนอก รวมทั้งสถานีหรือสถานที่ติดตั้งชุดเครื่องอุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว

“ระบบแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบิน” หมายความว่า ระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์ที่สามารถแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบินของโดรนเกษตร โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวกับระบบควบคุมการบินและผู้ให้บริการระบบแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ข้อ ๕ ผู้ใดจะบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร หากโดรนเกษตรนั้นได้จัดแจ้งโดยถูกต้องและผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรได้รับการรับรองแล้ว ให้ถือว่ารัฐมนตรีได้อนุญาตเป็นหนังสือให้ผู้นั้นบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรได้ โดยผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรดังกล่าวต้องปฏิบัติเงื่อนไขในปฏิบัติการบินตามประกาศฉบับนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อ ๖ การขอจัดแจ้ง การจัดแจ้ง และการต่ออายุการจัดแจ้งโดรนเกษตร และการขอรับรับรอง การรับรอง และการต่ออายุการรับรองผู้บังคับและปล่อยโดรนเกษตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด โดยอาจดำเนินการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ให้ผู้อำนวยการรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแจ้งโดรนเกษตร การรับรองผู้บังคับและปล่อยโดรนเกษตร และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการบินโดรนเกษตรในภาพรวม ต่อรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี ในการนี้ รัฐมนตรีอาจสั่งให้สำนักงานชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสำนักงานเกี่ยวกับโดรนเกษตรได้ด้วย

หมวด ๑

การจัดแจ้งโดรนเกษตร

ข้อ ๗ การจัดแจ้งโดรนเกษตร ให้แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ประเภทที่หนึ่ง น้ำหนักมวลวิ่งขึ้นสูงสุดไม่เกินยี่สิบห้ากิโลกรัม

(๒) ประเภทที่สอง น้ำหนักมวลวิ่งขึ้นสูงสุดเกินกว่ายี่สิบห้ากิโลกรัม แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยกิโลกรัม

(๓) ประเภทที่สาม น้ำหนักมวลวิ่งขึ้นสูงสุดเกินกว่าหนึ่งร้อยกิโลกรัม แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบ

กิโลกรัม

ข้อ ๘ โดรนเกษตรที่จะขอจัดแจ้งต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ลำตัวและอุปกรณ์ส่วนควบมีความแข็งแรง มั่นคง และปลอดภัย

(๒) มีระบบควบคุมการบินและอุปกรณ์ส่วนควบที่ครบถ้วน และมีคุณลักษณะ สมรรถนะ

และระบบการทำงานตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของโดรนเกษตรได้

(๓) มีระบบแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบิน ซึ่งมีคุณลักษณะและระบบปฏิบัติการตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องสามารถแสดงข้อมูลเกี่ยวกับตัวอากาศยาน การแสดงตนของผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร ระบบติดตามตัวโดรนเกษตร ระบบตรวจสอบเวลาและสถานที่ปฏิบัติการบิน และระบบแจ้งกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุ ทั้งนี้ ระบบแสดงข้อมูลปฏิบัติการบินต้องดำเนินการโดยผู้ให้บริการระบบที่สำนักงานให้การรับรอง รวมทั้งต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างน้อยหนึ่งเดือน

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาลักษณะของโดรนเกษตรตาม (๑) และ (๒) สำนักงานอาจมอบหมายให้สถานศึกษา หน่วยงาน หรือบุคคลใด ทำการทดสอบหรือรับรองโดรนเกษตรหรืออุปกรณ์ส่วนควบก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับรองผู้ให้บริการระบบตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ในกรณีมีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ผู้อำนวยการอาจยกเว้นลักษณะตาม (๓) สำหรับโดรนเกษตรที่จะมาขอจดทะเบียนเป็นการเฉพาะรายหรือเฉพาะกรณี โดยผู้อำนวยการอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมหรือกำหนดให้มีระบบอื่นที่สามารถแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบินในลักษณะเดียวกันก็ได้

ข้อ ๙ ผู้ขอจดทะเบียนโดรนเกษตรต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่คนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๒) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนโดรนเกษตร เว้นแต่ได้พ้นกำหนดสองปีไปแล้วนับแต่วันถูกเพิกถอนการจดทะเบียน

ในกรณีมีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติหรือลักษณะตามวรรคหนึ่งเป็นการเฉพาะรายได้ โดยอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้ขอจดทะเบียนนั้นปฏิบัติก็ได้

ข้อ ๑๐ การขอจดทะเบียนโดรนเกษตร ให้ยื่นคำขอต่อผู้อำนวยการ พร้อมด้วยข้อมูลและเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เลขประจำตัวประชาชน ในกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้ขออนุญาต

(๒) ชื่อและเลขทะเบียนนิติบุคคล ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต

(๓) หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้โดรนเกษตร

(๔) ตราอักษร แบบ/รุ่น หมายเลขเครื่อง และอุปกรณ์ส่วนควบของโดรนเกษตร พร้อมทั้งภาพถ่ายแสดงข้อมูลดังกล่าว

(๕) สำเนาสัญญาประกันภัยและกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งคุ้มครองความเสียหายอันเกิดแก่ร่างกาย ชีวิต ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลที่สาม วงเงินประกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทหรือไม่ต่ำกว่าจำนวนที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

(๖) คำยินยอมให้สำนักงานเข้าถึงข้อมูลตาม (๑) และ (๒) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๗) หนังสือมอบอำนาจผู้แทนยื่นคำขอ พร้อมเลขประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้แทนยื่นคำขอ ซึ่งยินยอมให้สำนักงานเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวของบุคคลนั้น

(๘) ข้อมูลและเอกสารหลักฐานอื่นตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ การจัดแจ้งโทรเลขตร ให้มีอายุสามปีนับจากวันจัดแจ้ง โดยการต่ออายุการจัดแจ้ง ให้กระทำก่อนวันที่การจัดแจ้งเดิมสิ้นอายุ ทั้งนี้ ในการจัดแจ้งและการต่ออายุการจัดแจ้งโทรเลขตร ผู้อำนวยการอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับโทรเลขตรเป็นการเฉพาะรายได้

ข้อ ๑๒ ผู้ได้รับการจัดแจ้งโทรเลขตรมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดให้มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการปฏิบัติการบินและการจัดการความปลอดภัย และต้องสร้างความรับรู้ในเรื่องดังกล่าวให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำกับดูแลให้ผู้บังคับหรือปล่อยโทรเลขตรจะต้องเป็นผู้ได้รับการรับรอง และไม่หย่อนความสามารถในขณะปฏิบัติการบิน

(๓) กำกับดูแลให้ผู้บังคับหรือปล่อยโทรเลขตรปฏิบัติการบินอย่างถูกต้องตามประกาศฉบับนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น เว้นแต่กรณีเป็นเหตุที่ไม่อาจคาดหมายได้หรือสุดวิสัย

(๔) ตรวจสอบและบำรุงรักษาโทรเลขตรให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

(๕) จัดให้มีคำแจ้งเตือนและเครื่องหมายสำหรับใช้ในบริเวณที่มีการปฏิบัติการบิน

(๖) จัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นแก่การให้ความช่วยเหลือหรือระงับเหตุเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

(๗) จัดให้มีการประกันภัยในกรณีที่มีการใช้งานโทรเลขตร ซึ่งคุ้มครองความเสียหายอันเกิดแก่ร่างกาย ชีวิต ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลที่สาม

(๘) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดแจ้งอากาศยาน

(๙) จัดให้มีการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติการบิน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการจัดแจ้งโทรเลขตรต้องกำหนดมาตรการหรือหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสภาพข้อเท็จจริงของกิจการของตน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หมวด ๒

การรับรองผู้บังคับหรือปล่อยโทรเลขตร

ข้อ ๑๓ การรับรองผู้บังคับหรือปล่อยโทรเลขตรมีสามระดับ ดังนี้

(๑) ระดับที่หนึ่ง สำหรับการบังคับหรือปล่อยโทรเลขตร ประเภทที่หนึ่ง

(๒) ระดับที่สอง สำหรับการบังคับหรือปล่อยโทรเลขตร ประเภทที่สอง

(๓) ระดับที่สาม สำหรับการบังคับหรือปล่อยโทรเลขตร ประเภทที่สาม

การรับรองระดับที่สองและระดับที่สามใช้แทนการรับรองระดับที่หนึ่งได้ และการรับรองระดับที่สามใช้แทนการรับรองระดับที่สองได้

ข้อ ๑๔ ผู้ขอรับการรับรองเป็นผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องมีคุณสมบัติและลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติการณ์อันเป็นภัยต่อความมั่นคง
- (๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามกฎหมายว่าด้วย

ยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยศุลกากร เว้นแต่ได้พ้นกำหนดสองปีไปแล้วนับแต่วันพ้นโทษ

ในกรณีมีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติหรือลักษณะตามวรรคหนึ่งเป็นการเฉพาะรายได้ โดยอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้ขอรับการรับรองนั้นปฏิบัติตามก็ได้

ข้อ ๑๕ ผู้ขอรับการรับรองเป็นผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) อบรมความรู้เกี่ยวกับการบังคับหรือปล่อยอากาศยานและความรู้ในข้อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) การทดสอบความรู้ความสามารถในการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร
- (๓) การทดสอบสมรรถภาพของ ร่างกาย ซึ่งอย่างน้อยต้องทำการทดสอบสายตา

ในการอบรมหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้เหมาะสมกับประเภทของโดรนเกษตร รวมทั้งอาจกำหนดให้การบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรบางประเภท ผู้ขอรับการรับรองจะต้องผ่านการอบรมจากหน่วยฝึกอบรมที่รับรองโดยผู้อำนวยการ

การขอและการรับรองหน่วยฝึกอบรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๖ มิให้นำบทบัญญัติตามข้อ ๑๕ มาใช้บังคับ ในกรณีที่ผู้ขอรับการรับรองเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมและทดสอบหรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานหรือองค์กรที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยผู้ขอรับการรับรองนั้นอาจนำผลการอบรมและทดสอบหรือเอกสารแสดงการรับรองดังกล่าว เพื่อใช้เทียบในการขอรับการรับรองเป็นผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรได้

ข้อ ๑๗ ผู้ที่จะขอการรับรองเป็นผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร ให้ยื่นคำขอต่อผู้อำนวยการพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- (๑) เลขประจำตัวประชาชน
- (๒) คำยินยอมให้สำนักงานเข้าถึงข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ
- (๓) ข้อมูลและเอกสารหลักฐานอื่นตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๘ การรับรองเป็นผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันรับรอง โดยการต่ออายุการรับรองให้กระทำก่อนวันที่การรับรองเดิมสิ้นอายุ ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือทดสอบความรู้ความสามารถเพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรผู้ใดไม่มาเข้ารับการตรวจสอบคุณสมบัติหรือทดสอบความรู้ความสามารถตามวรรคหนึ่ง หรือเข้ารับการตรวจสอบคุณสมบัติหรือทดสอบความรู้ความสามารถแล้ว

ปรากฏผลว่าไม่ผ่านการตรวจสอบหรือทดสอบ ผู้อำนวยการอาจสั่งพักใช้การรับรองหรือกำหนดเงื่อนไขการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรสำหรับผู้นั้น จนกว่าบุคคลดังกล่าวจะมาเข้ารับการตรวจสอบคุณสมบัติหรือทดสอบความรู้ความสามารถ หรือผ่านการตรวจสอบหรือทดสอบครั้งใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๙ ผู้อำนวยการอาจประกาศกำหนดให้ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการหว่าน โปรง หรือพ่นวัตถุอันตราย หรือการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรในเวลากลางคืน หรือการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรในระยะพ่นสายตา หรือการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรในกรณีอื่นตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด นอกจากต้องเป็นผู้ได้รับการรับรองตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้ว บุคคลดังกล่าวจะต้องมีการอบรมและทดสอบเฉพาะสำหรับกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ข้อ ๒๐ ผู้ฝึกหัดบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่าสิบห้าปี หากได้ฝึกหัดบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรรม โดยมีผู้ได้รับการรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีหรือผู้ซึ่งได้รับการรับรองเป็นผู้ฝึกสอนควบคุมอยู่ด้วย ให้ถือว่าผู้ฝึกหัดนั้นได้รับการรับรองในขณะที่มีการฝึกหัดดังกล่าว ทั้งนี้ ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องร่วมรับผิดชอบด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ฝึกหัดอยู่นั้น

หมวด ๓

การปฏิบัติการบินโดรนเกษตร

ข้อ ๒๑ การปฏิบัติการบินโดรนเกษตรต้องใช้เพื่อกิจการทางการเกษตร หากมีความจำเป็นต้องใช้โดรนเกษตรในการอื่นเป็นการชั่วคราว ต้องขออนุญาตต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการอนุญาตให้ใช้โดรนเกษตรในการอื่นเป็นการชั่วคราว ผู้อำนวยการอาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติการบินสำหรับกรณีดังกล่าวไว้ด้วยก็ได้

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร

(๑) ในขณะที่ตนหย่อนความสามารถที่จะบังคับหรือปล่อย เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่นหรือเสพยาเสพติดให้โทษ

(๒) เข้าไปในบริเวณพื้นที่หวงห้ามเฉพาะหรือพื้นที่หวงห้ามเด็ดขาด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้รับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าวแล้ว

(๓) เข้าไปในบริเวณสถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ โรงพยาบาล หรือพื้นที่ตามที่สำนักงานประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของหรือผู้ดูแลพื้นที่ดังกล่าวแล้ว

(๔) ทำการหว่าน โปรง หรือพ่นวัตถุอันตราย เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายแล้ว

ข้อ ๒๓ ก่อนทำการบังคับหรือปล่อยโดรนเกษตร ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบินและยืนยันตนผ่านระบบแสดงข้อมูลการปฏิบัติการบิน รวมทั้งตรวจสอบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบความพร้อมของโดรนเกษตรและอุปกรณ์โดยรวม
- (๒) ตรวจสอบความพร้อมของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน
- (๓) ตรวจสอบตำแหน่งของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบินให้อยู่ในบริเวณที่ปลอดภัยหรือมีอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม
- (๔) ประเมินสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบินและตรวจสอบแนวการบินขึ้นลงของโดรนเกษตรให้เกิดความปลอดภัย
- (๕) สำรองความพร้อมของพื้นที่ที่จะปฏิบัติการบินและพื้นที่ใกล้เคียง โดยต้องได้รับความยินยอมของเจ้าของหรือผู้ดูแลพื้นที่นั้น และการแจ้งเจ้าของหรือผู้ดูแลพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว

ข้อ ๒๔ ในขณะที่ปฏิบัติการบิน ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นที่ในการบิน
 - (๑.๑) ให้ทำการบินในพื้นที่เกษตรซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายและอยู่ห่างจากพื้นที่ข้างเคียงในระยะแนวราบเกินกว่าห้าเมตร
 - (๑.๒) ห้ามทำการบินเหนือเมือง หมู่บ้าน ชุมชน หรือพื้นที่ที่มีคนมาชุมนุมอยู่
 - (๑.๓) การบินในเขตปลอดภัยในการเดินอากาศต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕๘/๒
 - (๑.๔) การบินในเขตพื้นที่ที่ควบคุมตามมาตรา ๕๘/๓ และมีข้อห้ามหรือข้อปฏิบัติสำหรับโดรนเกษตรไว้ การปฏิบัติการบินต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าวด้วย
- (๒) ขอบเขตในการบิน
 - (๒.๑) ห้ามทำการบินโดยใช้ความสูงเกินห้าสิบเมตรเหนือพื้นดิน
 - (๒.๒) ห้ามมิให้บินเข้าใกล้อากาศยานหรือวัตถุในอากาศอื่น ต้นไม้หรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีความสูงที่เป็นการรบกวนการบิน หรือเสาและระบบไฟฟ้าแรงสูง รวมทั้งเครื่องจักร เสาสัญญาณ หรือวัสดุอื่นใดที่เป็นแหล่งก่อให้เกิดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
 - (๒.๓) ห้ามมิให้ทำการบินในลักษณะประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น
 - (๒.๔) ห้ามมิให้ทำการบินเหนือหรืออยู่ห่างในระยะแนวราบจากบุคคล สำหรับโดรนเกษตรประเภทที่หนึ่งใกล้กว่าห้าเมตร และสำหรับโดรนเกษตรประเภทที่สองและประเภทที่สามใกล้กว่าสิบเมตร
 - (๒.๕) โดยทั่วไปให้ทำการบินโดยใช้อัตราความเร็วไม่เกินยี่สิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๓) ทักษะวิสัยในการบิน
 - (๓.๑) ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องสามารถมองเห็นโดรนเกษตรในขณะที่ทำการบิน เว้นแต่ได้มีการเตรียมการเพื่อทำการบินและมีระบบหรืออุปกรณ์ช่วยในการทำการบิน อาจบินพ้นจากระยะสายตาได้ ทั้งนี้ โดรนเกษตรต้องอยู่ห่างไม่เกินหนึ่งพันเมตรจากผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานในแนวราบ
 - (๓.๒) ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรที่ทำการบินในพื้นที่ที่มีทัศนวิสัยไม่ชัดเจน เป็นพื้นที่รกทึบ หรือเป็นบริเวณใกล้ชุมชน หรือในเวลาากลางคืน จะต้องจัดให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการสังเกตการบินเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

(๓.๓) ผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรต้องไม่บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรบนพารานะ
ในขณะที่เคลื่อนที่

(๓.๔) ในขณะที่ทำการบิน โดรนเกษตรต้องมีการแสดงสัญญาณไฟที่ระบุทิศทางของตัวลำ
ไว้ด้วยเสมอ

(๓.๕) ในการทำงานบินในเวลากลางวัน โดรนเกษตรต้องมีการติดตั้งไฟส่องสว่าง
และได้มีการเตรียมการเพื่อการทำงานในเวลากลางวันแล้ว รวมทั้งต้องมีการติดตั้งสัญญาณไฟบริเวณที่ขึ้นลง
ของอากาศยานด้วย

ข้อ ๒๕ เมื่อมีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบินของโดรนเกษตร อันเป็นผล
ทำให้โดรนเกษตรได้รับความเสียหายรุนแรงหรือสูญหาย มีบุคคลได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส
หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่นเกินกว่าหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ผู้บังคับหรือปล่อย
โดรนเกษตรแจ้งอุบัติเหตุทันที ต่อผู้อำนวยการโดยไม่ชักช้า ซึ่งอย่างน้อยต้องไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่
เกิดอุบัติเหตุ

ข้อ ๒๖ ในกรณีเกิดภัยพิบัติขึ้น เช่น เพลิงไหม้ ระเบิด หรือภัยธรรมชาติ ในการใช้โดรน
เกษตรเพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรเทาภัยพิบัติดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยหรือกฎหมายว่าด้วยการนั้น รวมทั้งต้องปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย
ดังกล่าวด้วย เว้นแต่มีเหตุจำเป็นต้องรักษาความปลอดภัยต่อชีวิตมนุษย์หรือความปลอดภัยสาธารณะ และ
การใช้โดรนเกษตรเพื่อบรรเทาภัยดังกล่าวเป็นหนทางเดียวที่จะป้องกันไม่ให้เกิดภัยคุกคามนั้น ให้ผู้บังคับหรือ
ปล่อยโดรนเกษตรปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยดังกล่าวได้ โดยต้องรายงานกรณีให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบ
โดยไม่ชักช้า

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ผู้ได้รับบาดเจ็บโดรนเกษตรหรือผู้บังคับหรือปล่อยโดรนเกษตรไม่ปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้ หรือเงื่อนไขเพิ่มเติมของผู้อำนวยความสะดวก ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจพักใช้การจดทะเบียน
หรือการรับรองดังกล่าวได้ไม่เกินสามสิบวัน และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเกินกว่าสองครั้งในรอบ
หนึ่งปี หรือเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อสาธารณะอย่างร้ายแรง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเพิกถอนการจดทะเบียน
หรือการรับรองของผู้นั้นได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ มิให้นำประกาศฉบับนี้มาใช้บังคับกับผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน
สำหรับการเกษตร รวมทั้งตัวอากาศยานดังกล่าว ที่ได้ขึ้นทะเบียนหรือหนังสืออนุญาตตามประกาศกระทรวง
คมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภท
อากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ออกให้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยให้
ผู้บังคับหรือปล่อยอากาศยาน รวมทั้งอากาศยานดังกล่าว ยังคงอยู่ภายใต้บังคับตามประกาศกระทรวง
คมนาคมต่อไปจนกว่าการขึ้นทะเบียนหรือหนังสืออนุญาตจะสิ้นอายุ

ข้อ ๒๙ บรรดาคำขอขึ้นทะเบียนหรือหนังสืออนุญาตตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์การขออนุญาตและเงื่อนไขในการบังคับหรือปล่อยอากาศยานซึ่งไม่มีนักบิน ประเภทอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก พ.ศ. ๒๕๕๘ สำหรับอากาศยานซึ่งไม่มีนักบินสำหรับการเกษตร ซึ่งได้ยื่นอยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามประกาศนี้และให้ดำเนินการกับคำขอดังกล่าวตามประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม